

Verfwinning uit wede terug in Nederland

Verfkleuren hoeven niet uit een fabriek te komen. Op Odin boerderij De Beersche Hoeve groeit het gewoon op het land! De boerderij en kunstenaar Claudy Jongstra brengen de verplante wede weer terug op de akker, in de kunst en in de mode.

De plant, die in de tijd van de Hollandse meesters op onze akkers groeide, is de grondstof voor de diepblauwe kleur waar schilders als Vermeer en Van Gogh beroemd mee werden.

Wede weer terug op de akker

In 2020 begon het met een klein stukje grond, maar in 2022 teelde De Beersche Hoeve zo'n 2000 vierkante meter wede voor kunstenaar Claudy Jongstra Wetenschappers, kunstenaars en de boeren van De Beersche Hoeve reconstrueerden samen de oude ambachtelijke methode van de winning van blauwe kleurstof uit wede en oogstten en verwerkten de planten. Studio Claudy Jongstra past de kleurstof toe in haar kunstwerken en installaties. Wede is een koolsoort die makkelijk te telen en te oogsten is en die vroeger grootschalig geteeld werd. Het is een ongecultiveerde plant, dus nog helemaal zoals hij in het wild is.

Verbinding cultuur, landbouw en economie

"Prachtig om te zien hoe mede dankzij de inzet van Claudy Jongstra de teelt van verplanten, zoals wede voor blauw en wouw voor okergeel, terugkomt in Nederland", aldus Merle Koomans van den Dries (directeur Odin). "Gaaf dat we daar vanuit Odin een bijdrage aan kunnen leveren. We zijn immers niet alleen van de dagelijkse biologische en biodynamische boodschappen. We werken elke dag aan een betere, mooiere wereld. Daar hoort ook een mooi en gezond landschap bij, diversiteit in planten en dieren en schoon water. De teelt van hoogwaardige natuurlijke verplanten staat in de kinderschoenen, maar kan bij grootschaliger toepassing zomaar nieuwe economische perspectieven bieden voor boeren. Mooi om dat te verkennen. Maar dat in de samenwerking met Studio Claudy Jongstra landbouw, economie en kunst samenkomen is natuurlijk ook superleuk."

Kunstenaar Claudy Jongstra

"De verduurzaming van de mode zit nu alleen in biologisch katoen", zegt Claudy Jongstra. "Dat is heel mager. De toxische kleurstoffen waar veel rivieren mee worden vervuild, als je daar iets aan doet, dat is al een heel grote stap. Het moet niet alleen gaan over platte economie, maar over ecologische ecologie en sociale ecologie. Odin is een coöperatie en vertegenwoordigt voor ons een hoge kwaliteit en uniciteit, en past daarom goed bij onze uitgangspunten. Met de kleurstof uit de wede hebben we blauw goud in handen! En we hopen dat steeds meer vormgevers, kunstenaars en modehuizen, deze natuurlijke verfstoffen gaan gebruiken."

Teun Luijten van Odin boerderij De Beersche Hoeve

Odin boer Teun Luijten: "Wede kom je niet vaak tegen in het agrarisch landschap, dat vooral op voedingsgewassen is gericht. Wij vinden het leuk om hiermee te experimenteren en te onderzoeken of de duurzame teelt van verfgewassen ook op grotere schaal kan. Niet alleen bij ons, maar ook op andere boerderijen."

In één dag van plant tot verf: wede-oogst voor Studio Claudy Jongstra

Hoe haal je de kleurstof uit een plant? Afgelopen 26 en 27 augustus 2022 werd de verplante wede geoogst door De Beersche Hoeve en vrijwilligers van kunstenaar Claudy Jongstra en in twee dagen verwerkt en aangebracht op kunstwerken van Studio Claudy Jongstra. Op www.odin.nl/actueel/nieuws zie je hier een mooie fotoreportage van en ook het mooie filmpje 'blauw goud' voor een nog completer beeld hoe de blauwe verfkleur uit wede wordt gehaald.